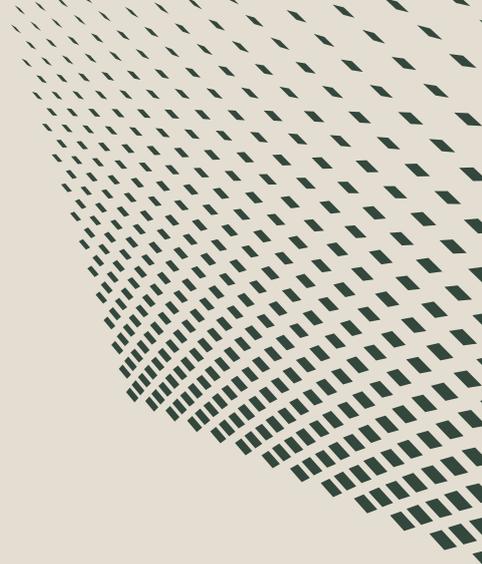

Datafrisættelse

Hvad, hvordan og
hvorfor?

TRE **FOR**

I takt med den grønne omstilling og øgede krav om digitalisering er **datafrisættelse** nøglen til at optimere drift, skabe transparens og styrke TREFOR's position som en innovativ aktør i forsyningssektoren.

Dette dokument er udviklet i samarbejde mellem TREFOR og Center Denmark. Formålet er at give en strategisk rammesætning for, hvorfor datafrisættelse er afgørende for at skabe værdi både internt og eksternt i forsyningssektoren. Dokumentet skal understøtte forståelsen af, hvordan datafrisættelse bidrager til effektivisering, transparens og den grønne omstilling. Samtidig skal det bruges som et kommunikationsværktøj til at forklare, hvordan investeringer i digitalisering og datafrisættelse som en del af fremtidens forsyningsstrategi skaber fundamentet for en fremtidssikret sektor.

Center Denmark bistår TREFOR med at skabe en fleksibel og sikker datainfrastruktur, der understøtter datafrisættelse. Gennem Center Denmarks platform får TREFOR mulighed for at dele data på tværs af sektorer og samarbejdspartnere, samtidig med at der sikres GDPR-compliance og beskyttelse af følsomme oplysninger.

Center Denmark er en non-profit og uafhængig aktør, som tilbyder deres dataplatform til hele forsyningssektoren. Som en neutral aktør understøtter Center Denmark digitaliseringen i hele forsyningssektoren ved at stille en åben og tilgængelig platform til rådighed, hvor data kan deles og analyseres sikkert. Center Denmark hjælper dermed forsyningselskaber som TREFOR med at udnytte de fulde muligheder, som datafrisættelse tilbyder, for at skabe værdi for både selskabet, dets kunder og den grønne omstilling.

Motivation

↘ Forsyningssektoren står ved en skillevej. Klimaændringer, stigende energipriser og øgede krav om bæredygtighed skaber et pres for at modernisere driften af kritisk infrastruktur. For at imødegå disse udfordringer er digitalisering ikke længere et valg, men en nødvendighed.

Den digitale omstilling muliggør bedre udnyttelse af ressourcer, reducerer spild og optimerer driften i en grad, der tidligere var utænkelig. I takt med den globale grønne omstilling bliver forsyningssektorens rolle kun mere central. Det er denne sektor, der ikke alene leverer livsnødvendige ressourcer som vand, varme og elektricitet, men som også bliver en drivkraft i kampen mod klimaforandringer.

Med denne styrkede rolle følger også et stort ansvar. Forsyningssektoren står som en nøglespiller i at forme fremtidens bæredygtige samfund, og det kræver, at selskaberne aktivt søger nye muligheder for at skabe værdi på flere fronter.

Digitalisering og datafrisættelse åbner op for et væld af muligheder, men det er op til sektoren at udnytte disse tiltag og omsætte dem til konkret værdi for både **forbrugerne, forretningen og den grønne omstilling.**

Forbrugerne forventer større transparens og adgang til data, der kan hjælpe dem med at reducere deres forbrug og omkostninger.

Forretningen kan gennem smarte løsninger og optimerede processer opnå effektiviseringer, reducere spild og drive innovation, som skaber konkurrencefordele.

Samtidig kan en datadrevet tilgang til drift og planlægning støtte den grønne omstilling og fremme dansk erhvervslivs konkurrenceevne

TRE **FOR**

Hvad er datafrisættelse?

Datafrisættelse i konteksten af forsyningssektoren refererer til processen, hvor data, som traditionelt har været isoleret og kun tilgængelig for de enkelte forsyningselskaber, bliver gjort tilgængelig på tværs af aktører på en struktureret og sikker måde. Det indebærer at gøre data åbent tilgængelig for eksterne parter såsom forskningsinstitutioner, virksomheder, myndigheder eller andre aktører, der kan anvende dataen til innovation, analyse og optimering. Det er ofte forbundet med initiativer, der søger at understøtte transparens, innovation, effektivitet og bæredygtighed i sektoren.

Datafrisættelse handler dog ikke kun om ekstern deling – det har også stor værdi internt hos forsyningselskaberne. **Ved at gøre data lettere tilgængelig internt opnår selskaberne en ensartet og struktureret adgang til deres egne data på tværs af forretningen.** Dette betyder, at alle afdelinger, fra drift til administration, kan få adgang til den samme datastrøm, hvilket sikrer en konsistent og opdateret dataintegration i hele organisationen. Samtidig kan data også beriges og sammenkobles med offentlige datakilder, såsom vejrdata, CO₂-udledningstal og elpriser, hvilket giver et endnu bredere og dybere grundlag for analyse og beslutningstagning.

Stragisk vision for datafrisættelsen

Den strategiske vision for datafrisættelse bygger på en overbevisning om, at åben adgang til data skaber værdi på flere niveauer: *for forbrugeren, forretningen, erhvervslivet og samfundet.*

Visionen handler om at sikre, at data ikke blot er en teknologisk ressource, men også en strategisk mulighed for at drive vækst, styrke konkurrenceevnen og fremskynde den grønne omstilling.

Traditionelt har beslutninger i forsyningssektoren været baseret på estimater og historiske data, men dette fører ofte til ineffektiv brug af ressourcer. I el- og fjernvarmesektoren er der især behov for mere præcis styring og optimering af netværk. Uden adgang til realtidsdata om forbrug, belastning og netværkets tilstand bliver investeringer i infrastruktur som netudvidelser og vedligeholdelse ofte overdimensioneret eller forældet allerede ved implementering.

Datafrisættelse: For forbrugeren, forretningen, erhvervslivet og samfundet

For forbrugeren:

Øget transparens og værdiskabelse

Ved at give adgang til forbrugsdata og løsninger hjælper TREFOR forbrugeren med at træffe beslutninger, optimere deres energiforbrug og reducere omkostninger.

For forretningen:

Optimeret drift med datadrevne beslutninger

Gennem data kan TREFOR drive mere effektiv drift, forbedre vedligehold af nettet og reducere spild, hvilket fører til lavere omkostninger og bedre ressourceudnyttelse.

For erhvervslivet:

Skaber vækstmuligheder for dansk erhvervsliv

Datafrisættelse fremmer innovation og skaber potentiale for vækst, nye arbejdspladser og øget eksport, da virksomheder kan udvikle datadrevne løsninger, som bidrager til en grøn og konkurrencedygtig forsyningssektor.

For samfundet:

Fremmer den grønne omstilling og sektorkobling

Ved at koble data på tværs af sektorer og integrere vedvarende energikilder bidrager TREFOR til at reducere CO₂-udledninger, fremme bæredygtighed og sikre en fleksibel og effektiv energiforsyning til samfundet.

Økonomiske og miljømæssige gevinster

Datadrevet drift er ikke kun en teknologisk fordel, men har også en stor økonomisk og miljømæssig impact. I fjernvarmesektoren har digitalisering et besparelespotential på 5-10%, hvilket svarer til op til 2 mia. DKK årligt. For større bygningsejere kan nem adgang til forbrugsdata medføre besparelser på op til 4 mia. DKK årligt samt en reduktion af CO₂-udledningen med 360.000 tons. Disse besparelser stammer fra bedre kontrol over energiforbruget, optimerede driftsprocesser og smartere vedligeholdelsesplanlægning.

Ved at implementere datafrisættelse kan forsyningsselskaberne desuden realisere betydelige besparelser på driften. Datafrisættelse muliggør adgang til realtidsinformation og dybere indsigt i driftsdata, hvilket skaber en række konkrete økonomiske fordele. Ved at bruge data til at optimere drift, identificere ineffektivitet og træffe mere informerede beslutninger kan forsyningsselskaber reducere spild, minimere nedetid og optimere ressourceudnyttelsen.

Optimering af energiforbrug:

Ved at bruge data til at justere og optimere produktionen i forhold til forbrugsmønstre kan selskaberne undgå overproduktion og reducere energitab, hvilket potentielt kan resultere i besparelser på mellem **5-10% af de samlede energiomkostninger**.

Driftsautomatisering:

Automatisering af rutineopgaver og processer, der tidligere krævede manuel overvågning og beslutningstagning, kan reducere lønomkostninger og frigøre arbejdskraft til mere værdiskabende aktiviteter. Dette kan resultere i årlige besparelser på personaleomkostninger, **der typisk kan ligge på 10-15% af de samlede driftsomkostninger**.

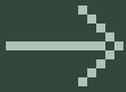
Forebyggende vedligehold:

Datafrisættelse gør det muligt at forudsige fejl og planlægge vedligeholdelse på det rigtige tidspunkt, hvilket kan reducere uforudsete nedbrud og de dermed forbundne omkostninger. Implementering af prædiktiv vedligeholdelse kan **reducere vedligeholdelsesomkostningerne med op til 20%**.

Reduceret ressourceforbrug:

Ved at frisætte data om ressourceudnyttelse (f.eks. vand, gas, varme) kan forsyningsselskaberne optimere deres forsyningskæder og minimere spild. Dette kan medføre **besparelser på 5-7% på de samlede driftsudgifter for forsyningsdistribution**.

TRE▶FOR

Fremtidens forsyningssektor

I takt med, at Danmark og resten af Europa sigter mod ambitiøse klimamål og en 70% reduktion i CO₂-udledningen inden 2030, er digitalisering en af nøglerne mod disse målene.

En standardisering af dataudveksling på tværs af forsyningssektorer – el, fjernvarme og vand – vil ikke blot øge driftsmæssig effektivitet, men også muliggøre sektorkobling, hvorved vedvarende energi kan udnyttes mere effektivt.

